

Eeva Korolainen

22.8.2018

69/18/L/A

Valtioneuvoston kanslia
silja.pasanen@vnk.fi
johannes.leppo@vnk.fi

Lausuntopyyntö 24.5.2018

EU:n ja Britannian välinen tuleva suhde - Suomen intressien kartoitus

Pyydettyinä lausuntona EU:n ja Britannian välisestä tulevaisuuden suhteesta Metsäteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa seuraavaa.

Yleisesti kannatamme lausuntopyynnössä mainittuja Eurooppa-neuvoston linjauksia koskien tulevaisuuden suhdetta. Lisäksi viittaamme aiempiin lausuntoihimme VNK:lle (31.5.2017) ja UM:lle (10.4.2018), joita tässä lausunnossa täydennämme.

1 Britannian merkitys Suomen metsäteollisuudelle

Kauppa EU:n sisämarkkinoilla ja kolmansien maiden kanssa on metsäteollisuudelle elinehto ja Britannia tärkeä kumppani.

Metsäteollisuus on n. 20 % osuudellaan **Suomen suurimpia tavaraviennin toimialoja**. Suomen suora vienti Britanniaan on metsäteollisuuspainotteista. Metsäteollisuuden osuus Suomen tavaraviennistä Britanniaan oli n. 31 % v. 2017. Osuus oli n. 39 % v. 2016.

Metsäteollisuuden tuotannosta menee tuoteryhmästä riippuen vientiin vähintään 3/4 ja jopa 98 %. Britannia on metsäteollisuuden 3. tärkein **vientimaa**. Sen osuus toimialan koko viennistä oli n. 7,5 %, arvoltaan n. 900 M€, v. 2017. Britannian viennin osuus ja arvo laskivat edellisestä vuodesta. Brexitin ja epävarmuuden vaikutus tähän ei ole tiedossa.

Britanniaan **viedään** erityisesti paperia ja kartonkia sekä sahatavaraa (sahattua ja höylättyä puutavaraa), mutta myös muita tuotteita kuten viilua, ristiin liimattua vaneria ja lastulevyjä, paperin ja kartongin jalosteita, massaa ja pehmopapereita. TKI-toiminnassa kehitetään uusia tulevaisuuden vientituotteita, joita vietäisiin myös Britanniaan.

Metsäteollisuuden **tuonti** Britanniasta on vähäisempää mutta raaka-aine- ja hyödyketuontia Suomeen tapahtuu ja tämä on osin vaikeasti korvattavissa. Britanniasta tuodaan EU-alueelle mm. kierrätyspaperia sekä paperin, sellun ja kartongin valmistuksessa tarvittavia kemikaaleja ja

Eeva Korolainen

22.8.2018

69/18/L/A

täyteaineita. Erityisesti täyteaine (filler clay) on keskeinen raaka-aine, jonka tuonnin korvaaminen muualta tuotavalla tuotteella olisi vaikeaa. Muissa raaka-aineissa ja hyödykkeissä (esim. prosessikemikaalit ja machine clothing eli paperikoneisiin tarvittavat tekstiilit) vaihtoehtoisen EU27-toimittajan löytämisen uskotaan olevan helpompaa, tosin oletetusti korkeammin kustannuksin.

Suomalaisilla metsäteollisuusyrityksillä on Britanniassa **tuotantoa** (esim. paperin tuotanto ja jatkojalostus, saha- ja levytavaran jatkojalostus), joka pitkälti jää Britannian markkinoille. Osa kuitenkin tuodaan EU-/ETA-maihin ja pienempi osa viedään useisiin kolmansiin maihin. Kolmansien maiden joukossa on EU:n nykyisiä tai tulevia kauppasopimuskumppaneita. Britanniassa tapahtuvan tuotannon tuonnista ja viennistä johtuen myös EU-/ETA-markkinoiden avoimena säilymisellä ja sillä, millä ehdoilla Britannia käy kauppaa muiden kolmansien maiden kanssa, on merkitystä metsäteollisuudelle. Yleisestikin Suomi vie tärkeimpiin vientimaihinsa välituotteita ja suomalaisyrityksillä on tuotantoa muualla kuin EU:ssa, mistä johtuen kolmansien maiden keskinäiset kauppasuhteet ovat tärkeitä.

2 EU:n ja Britannian tulevaisuuden suhteen tulee tarjota mahdollisimman avoimet ja esteettömät markkinat, sujuva kaupankäynti ja yhteistyö Britannian kanssa

Britannian kanssa tulee tavoitella **tiivin kaupallistaloudellisen yhteistyön jatkumisen** mahdollistavaa suhdetta. Tämän toteuttamisessa ei tule kuitenkaan käyttää erityisratkaisuja, jotka heikentäisivät EU:n sisämarkkinoita tai aiheuttaisivat liikaa poikkeuksia ja monimutkaisuutta kolmasmaakaupassa (ml. Britannia) sovellettaviin sääntöihin. Suomen metsäteollisuus käy kauppaa logistisesti etäältä ja usein ohuilla marginaaleilla. Lisäkustannukset uusista hallinnollisista vaatimuksista ja viivästyksistä toimituksissa heikentäisivät tuotteidemme hintakilpailukykyä. Metsäteollisuus edelleen tukee neuvotteluja **hallitun eron** toteuttamiseksi ja sovitun **siirtymäkauden** toteutumiseksi. Samalla kannamme huolta siitä, että ero tapahtuu ilman sopimusta ja että tällä olisi kauaskantoisempia negatiivisia vaikutuksia tulevasta suhteesta neuvottelemiseen. Lausunnossa oletetaan, että EU ja Britannia lähtevät yhteistyössä tavoittelemaan laaja-alaista, kunnianhimoista ja tasapainoista **kauppasopimusta**, jolla säädellään niiden tulevaisuuden suhdetta.

3 Kaikkien metsäteollisuustuotteiden tullitariffien tulisi olla nollassa

Metsäteollisuudelle on tärkeää, että **paperin, kartongin ja sellun** maailmankauppa on vähintään yhtä vapaata kuin nykyisin. Tulee varmistaa, että Britannia jatkossakin sitoutuu WTO:n sellua ja paperia koskevaan useanväliseen nollatullisopimukseen, josta EU sopi eräiden WTO-jäsenten kanssa v. 1994 Uruguay'n kierroksen yhteydessä. Britannian tulee jatkaa myös muiden WTO:n useanvälisten sopimusten

Eeva Korolainen

22.8.2018

69/18/L/A

osapuolena, vaikka esim. rajat ylittävien julkisten hankintojen tämänhetkinen merkitys voi olla vähäinen.

Yhtä lailla tärkeää on säilyttää **mekaanisen metsäteollisuuden** tuotteiden markkinoillepääsy Britanniaan. Näiden tuotteiden osuus on n. kolmannes metsäteollisuuden Britannian viennistä. Tuoteryhmän tuotteissa EU:lla on WTO:ssa sidottuja tulleja, esim. 10 % vaneroiduille puulevyille. Kilpailuaseman säilyttämiseksi UK:n kanssa tulisi sopia sisämarkkinoita vastaavasta nollatullista EU27-alkuperää oleville puutuotteille.

4 Tuotteiden liikkumisen tulee olla mahdollisimman helppoa ja joutuisaa ja tullimenettelyjen mahdollisimman yksinkertaisia

Tuotteiden **rajanylitysten yksinkertaisuudella** voidaan helpottaa kaupankäyntiä mutta myös vähentää tulleihin kohdistuvia henkilöstö- ja infrastruktuuripaineita. EU:n ja Britannian tulee pyrkiä mm. samansisältöisten tullinimikkeiden ja luokittelujen käyttöön, tulli-ilmoittajan itsensä tekemään ilmoittamiseen liittyvään tullien määrittämiseen ja tullivalvontaan (oma-aloitteinen määrääminen, self-assessment), esitullauksen mahdollistamiseen, paperittomiin menettelyihin sekä valtuutetun taloudellisen toimijan (authorized economic operator, AEO) statuksen vastavuoroiseen tunnustamiseen. Osan helpotuksista toteuttamisessa voidaan hyödyntää EU:n Tullikoodeksin jo mahdollistamia joustoja.

Alkuperäsäännöt ja kumulaatio tulee määrittää siten, että ne mahdollistavat sovitun etuuskohtelun hyödyntämisen. Esim. Suomessa tuotettavien metsäteollisuuden tuotteiden tulee myös EU-Britannia-suhteessa määrittyä EU-alkuperää oleviksi, vaikka niiden raaka-aineena olisi käytetty Venäjältä peräisin olevaa puuta. Samalla tulee varmistaa, ettei etuuskohtelun ulkopuolelle tosiasiallisesti kuuluvia tuotteita ohjautu etuuskohtelua hyödyntäen osapuolten markkinoille. Esim. EU:n WTO-sitoumuksiin kuuluvan havuvanerin tariffikiintiön jakamisen EU:n ja Britannian välillä tulee toteutua: Britanniaan kolmannesta maasta saapuva havuvaneri ei saa ohjautua EU:n markkinoille EU-Britannia-etuuskohtelun ehdoin.

5 Lainsäädäntöjen vastaavuuden säilymisellä tulee varmistaa markkinoiden tosiasiallinen avoimuus ja ehkäistä kilpailuhaittoja

Tulevaisuuden kauppajärjestelyyn tulee liittää toimiva ja tuloksekas **sääntely-yhteistyö** toimintaympäristöjen ja sääntelyn haitallisen erkaantumisen estämiseksi.

EU:n ja Britannian tulee pyrkiä **yhtenäiseen tuotelainsäädäntöön** ja sopia vaatimustenmukaisuuden osoittamisten vastavuoroisesta tunnustamisesta tai kansallisten tuotevaatimusten osalta laillisesti

Eeva Korolainen

22.8.2018

69/18/L/A

myynnissä olevien tuotteiden vastavuoroisesta tunnustamisesta. EU:n tuotelainsäädäntö kattaa joitakin metsäteollisuuden tuotteita ja joidenkin metsäteollisuuden tuotteiden tuonti tai vienti kolmansiin maihin on rajoitettua (rakennustuotteet, puupakkaukset). Rajoituksia ei tulisi automaattisesti ilman perustetta ulottaa EU-Britannia-kauppaan. Britannian osallistuminen eurooppalaiseen **standardisointijärjestelmään** tulevaisuudessa on myös tärkeä osa kaupan helpottamista. Lisäksi **datan** vapaa siirtomahdollisuus Britanniaan tulisi voida säilyttää.

6 Henkilöiden tulee voida liikkua sujuvasti eikä työntekijöiden liikkumista ei tule vaikeuttaa

Metsäteollisuuden kaupankäyntiin tai teollisiin investointeihin Britanniassa liittyy **henkilöiden liikkumista**. Kyseessä voi olla liikematka tai pidempi ulkomaantyöskentelyjakso. Tulee pyrkiä viisumivapauteen eikä esim. työntekijöiden liikkumista, varsinkaan saman työnantajan eri toimipaikkojen välillä, tule vaikeuttaa esim. työlupiin tai tutkintojen tunnustamisiin liittyvällä sääntelyllä.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja